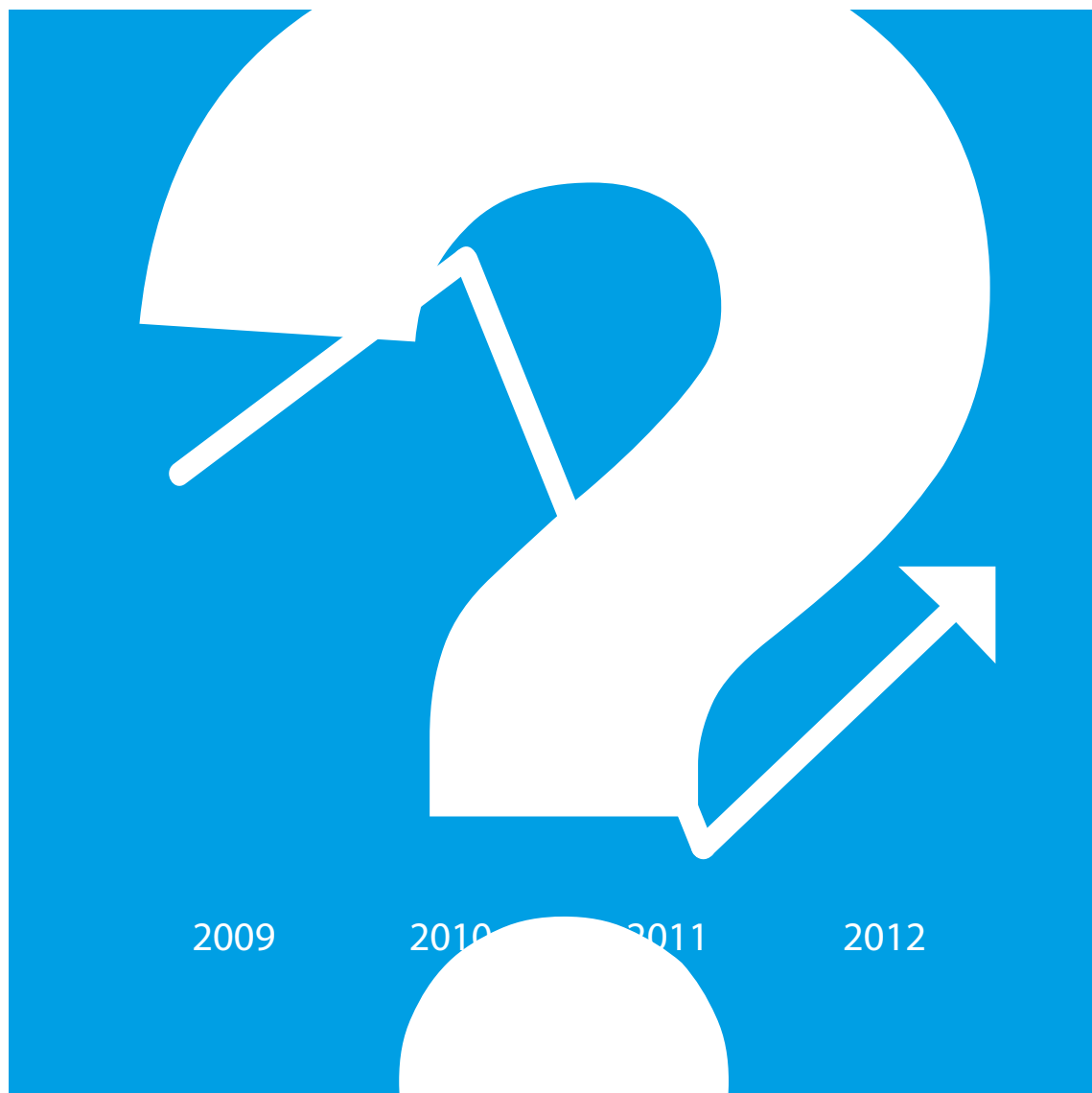

ChristenUnie

Antwoorden op ongemakkelijke vragen

Een christelijk-sociale tegenbegroting

Den Haag, september 2011
Tweede Kamerfractie ChristenUnie

Inhoudsopgave

1. Onzekerheid en ongemak	pag. 4
2. Antwoorden op ongemakkelijke vragen	pag. 8
2.1 Ieder voor zich, dat wordt niks.	pag. 8
2.2 We houden rekening met elkaars draagkracht.	pag. 10
2.3 In crisistijd inzetten op kansen op en behoud van werk.	pag. 11
2.4 Jongeren zijn de burgers van morgen: dus goed Jeugd en Gezinsbeleid.	pag. 12
2.5 Zonder vorming en onderwijs geen verantwoordelijke burgers.	pag. 13
2.6 We staan naast onze zorgbehoevenden.	pag. 13
2.7 Nederland houdt niet op bij Lobith en Maastricht.	pag. 14
2.8 Het kan veel groener .	pag. 16
2.9 Verantwoordelijke ondernemers zijn wegbereiders.	pag. 17
2.10 Een sterke economie heeft een veilige samenleving nodig.	pag. 18
3. Overzicht van de maatregelen	pag. 20

Antwoorden op ongemakkelijke vragen

1. Onzekerheid en ongemak

De wereld is in beweging. Er gebeurt ontzettend veel om ons heen. In onze buurten, in eigen land, in Europa en in de wereld. De ontwikkelingen gaan zo snel dat ze haast niet bij te houden zijn.

De financiële crisis is groot, zowel in diepte als omvang. Schulden van landen zijn de pan uitgerezen. Ook in ons land is de staatsschuld gestegen tot 407 miljard euro. Particuliere schulden (vooral hypotheek) lopen naar de 800 miljard euro. Het lijkt alsof we moeite hebben te erkennen dat leven op te grote voet met te veel schulden ooit een keer spaak zal moeten lopen. Zoals een land als Griekenland, maar ook de VS, nu ondervinden. Terrorisme lijkt minder manifest aanwezig. Maar de dreiging er van is allerminst verdwenen. De Arabische lente verrast ons. Alsof het verlangen naar mensenrechten en een eerlijke samenleving voorbehouden zou zijn aan de Westerse wereld.

De enorme natuurramp in Japan ging over in een kernramp en drukt ons met de neus op het feit dat veiligheid in relatie tot nucleaire energie per definitie een relatief begrip is. Ondertussen worden de gevolgen van de klimaatcrisis meer en meer zichtbaar, o.a. in extreme droogte of regenval. Ook blijkt steeds weer hoe ongelijk de toegang tot energie, maar ook voedsel en grondstoffen, is verdeeld. Er gaapt een grote kloof tussen het Noorden en het Zuiden.

In onze eigen buurten is veel versplintering; veel mensen leven langs elkaar heen. Te veel criminaliteit die niet opgelost wordt, onverschilligheid, vuile straten, aso-gedrag in het verkeer, zwervers, illegalen die niet terug kunnen naar het land van herkomst, maar hier geen toekomst krijgen. Mensen die geen verantwoordelijkheid nemen in hun eigen wijken en straten. Groepen in de samenleving die elkaar eigenlijk niet meer zoveel hebben te zeggen.

Stuk voor stuk ongemakkelijke waarheden. Waarheden die ons confronteren met onze eigen levensstijl, onze eigen manier van handelen, onze eigen inzet. Ergens weten we dat onze leefwijze fundamenteel moet veranderen. Sparen in plaats van schulden opstapelen; werken aan duurzame groei met oog voor mens, dier en milieu in plaats van winstmaximalisatie alleen; investeren in zorg voor elkaar in plaats van eigen persoon centraal; werkelijk de stap zetten naar duurzame/hernieuwbare energie in plaats van blijven steken in afhankelijkheid van fossiele brandstoffen of het risicovolle kernenergie; klaar staan voor de kwetsbaren, dichtbij en ver weg in plaats van alleen naar eigen problemen te kijken; verantwoord consumeren en produceren in plaats van de aarde 'opeten'.

Kortom, we gedragen ons niet als een rentmeester van de schepping, maar als roofofbouwer, En we weten dat het 'eigenlijk' anders moet. Maar hiernaar handelen blijft uit of is halfslachtig.

Natuurlijk – gelukkig maar – is er een andere kant. In de samenleving zien we heel veel moois. Mensen werken, leren, zorgen, geven, nemen verantwoordelijkheid. Ook voor elkaar, ook in moeilijke tijden. Bedrijven nemen initiatief, scholen doen hun uiterste best leerlingen het beste mee te geven wat zij kunnen. In gezinnen worden kinderen opgevoed en waarden mee gegeven waar ze later op hun beurt verantwoordelijkheid mee kunnen nemen. Nederlandse bedrijven staan in de top van duurzame bedrijven die met meer rekening houden dan winst alleen. Ondanks financiële krapte blijven Nederlanders geven aan goede doelen. Heel veel mensen zijn actief als vrijwilliger. Bedrijven en particuliere huishoudens investeren op grote schaal zelf in energiebesparing en duurzame energie. Jongeren maken zich sterk voor hun idealen want ze willen perspectief zien.

Al die waardevolle initiatieven in de samenleving geven aan dat er voldoende draagvlak is om de confrontatie met het eerder verwoorde gevoel van ongemak aan te gaan. Veel mensen willen wel anders, dus kan het ook anders. Maar hoe?

Drie speerpunten

'Never waste a good crisis' wordt wel eens gezegd. Juist als de uitdagingen waar we voor staan zo omvattend zijn, kun je de mogelijkheden die de crisis biedt aangrijpen als even zoveel kansen. Dat zal geen gemakkelijke weg zijn, maar wel een weg met perspectief.

De ChristenUnie is er van overtuigd dat het anders kan als we de waarheden die dit ongemak veroorzaken onder ogen gaan zien en inzetten op maatregelen die verandering bewerkstelligen én als we de goede initiatieven die er zijn ondersteunen.

De ChristenUnie wil hierbij in het bijzonder werken aan drie doelen:

- Toekomstperspectief voor onze jongeren. Daarom hebben we oog voor jeugd, gezin en onderwijs.
- Toekomstperspectief voor een duurzame en sterke economie. Daarom hebben we oog voor verantwoordelijke burgers en bedrijven en zorg voor de schepping,
- Toekomstperspectief voor kwetsbaren. Daarom hebben we oog voor wie hulp behoeft, ook in tijden van krapte

Dit heeft de ChristenUnie voor ogen gestaan bij het opstellen van deze tegenbegroting. Een tegenbegroting om daadwerkelijk een alternatief te bieden en het niet bij het signaleren alleen te laten. De ChristenUnie wil handen en voeten geven aan het besef dat het anders moet en anders kan. Die verantwoordelijke instelling is altijd de inzet geweest van de ChristenUnie. Waar het kabinet vanuit een minderheidspositie steunt op een gedoogpartner die op veel terreinen van verantwoordelijkheid nemen niet wil weten, stelt de ChristenUnie hier een realistisch perspectief tegenover voor de volle breedte van het kabinetsbeleid. Om aan te pakken wat de coalitie laat liggen, als het gaat om de zorg voor elkaar, de zorg voor de schepping en de zorg voor jeugd, gezin en onderwijs.

Deze tegenbegroting bevat antwoorden op ongemakkelijke vragen. En geeft richting voor andere wegen. Met kleine stappen. Met één tegenbegroting kun je niet ineens de wereld veranderen. En, nog belangrijker misschien, met financiële en economische maatregelen heb je maar een beperkte reikwijdte. Een samenleving is veel meer dan financiën en economie. Maar toch is het belangrijk. Want ook het afleggen van een lange weg begint met een kleine stap.

'Never waste a good crisis'

Uitgangspunten tegenbegroting

Met deze tegenbegroting wil de ChristenUnie bereiken dat in een economisch en financieel zeer zware tijd, toch belangrijke stappen worden gezet op weg naar een beter Nederland.

Wat is nu belangrijk:

- Behoud van werkgelegenheid en een fundament voor verdere groei van de werkgelegenheid
- Verbetering van de kansen op de arbeidsmarkt voor mensen met arbeidsbeperkingen
- Een sterker en innovatiever bedrijfsleven
- Innovatiever – dat betekent ook groener. Dat is niet alleen een noodzaak; er liggen ook kansen
- Goede zorg, voor iedereen toegankelijk en tegelijk de kosten daarvoor binnen de perken houden
- Kwalitatief goed onderwijs
- Bevordering van het nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid door burgers, bedrijven, instellingen
- Hervormingen voor de lange termijn.
- Behoud van een sociaal fundament voor mensen die het op eigen kracht niet kunnen redden.

De ChristenUnie streeft deze doelen na met tal van voorstellen en maatregelen, maar blijft binnen de volgende kaders:

1. De voorstellen werken globaal EMU-saldoneutraal ten opzichte van kabinetsbeleid
2. Lastenverhogingen en lastenverlagingen houden elkaar in evenwicht.
3. Lastenverschuivingen (hogere lasten of juist lagere lasten) staan ten dienste van het bereiken van de bovengenoemde specifieke doelen

Samenvatting cijfermatige gevolgen

De ChristenUnie trekt ruim 2,8 miljard euro uit voor dit betere beleid. Daartegenover staat een gelijk bedrag aan ombuigingen.

De lastenverzwaring voor het bedrijfsleven bedraagt een kleine 2,1 miljard. Omdat het bedrijfsleven kan rekenen op meer dan 2,1 miljard aan lastenverlichtingen, bedraagt de netto lastenverlichting bijna 50 miljoen euro.

De lastenverlichting voor de burgers bedraagt een kleine 3 miljard euro. De lastenverzwaring is hiermee bijna in evenwicht; ruim 3 miljard euro.

Voor burgers en bedrijfsleven geldt dat de lastenverhogingen geconcentreerd zijn rond de groene belastingen en de lastenverlagingen gericht zijn op het verlagen van de lastendruk op arbeid.

De gevolgen voor het EMU/saldo zijn nagenoeg op 0 te stellen. Omdat de maatregelen hervormingen, onder andere in de woningmarkt, niet uit de weg gaan, verwacht de ChristenUnie op termijn positieve effecten op het saldo¹.

1. De doorrekening van de tegenbegroting door het CPB wordt later in deze week gepresenteerd. Ten opzichte van dit document zijn lichte wijzigingen mogelijk, bijvoorbeeld door afrondingsverschillen en omdat een aantal ombuigingen en investeringen die op dezelfde post terechtkomen door het CPB worden gesaldeerd. De ChristenUnie heeft zich tot taak gesteld het saldo op 0 te zetten. Geven de afwijkingen hier aanleiding toe, dan zullen enkele investeringen worden getemporiseerd.

2. Antwoorden op ongemakkelijke vragen

We draaien er niet om heen, de crisis is diep. Zonder pijnlijke ingrepen komen we er niet. Maar als we de volgende uitgangspunten voor ogen houden komen we er beter voor te staan, op korte én lange termijn. Want de noodzaak om vergaande maatregelen te nemen biedt ook kansen om nu de benodigde goede stappen te zetten op weg naar een gezonde samenleving.

1. Ieder voor zich, dat wordt niks: We doen het dus samen

De lange weg naar herstel moeten we samen afleggen, overheid, burgers, bedrijven, maatschappelijke instellingen.

Een regering kan een samenleving richting geven, maar doet er om tal van redenen goed aan zich hierbij terughoudend op te stellen. De overheid kan niet alles zelf; meer nog: de samenleving heeft eigen verantwoordelijkheden. Het is de moeite waard om hier bij stil te staan juist in een tijd van bezuinigingen. De samenleving is tot heel veel zelf in staat. Dat geldt ook als het gaat om het omzien naar elkaar, het zorg dragen voor kwetsbaren, het beheer van natuur en cultuur. Een krachtige samenleving en kleine overheid kunnen daarom goed hand in hand gaan. Maar dan moeten we wel eerlijk zijn over wat dat dan betekent, en de samenleving ondersteunen in het nemen van deze verantwoordelijkheid.

Daarin passen maatregelen van de 'goede doelendag' tot detachingsconstructies voor mensen met arbeidsbeperkingen. Maar ook duurzaamheidsmaatregelen en maatregelen die bedrijven sterker te maken. Daarin past ook een versterking van het BES-fonds ten behoeve van onze Caribische gemeenten, het investeren in sociale veiligheid en het in rekening brengen van de inzet van politie bij voetbalwedstrijden bij de organisatoren.

Investerings- en lastenverlichtingen

- 100 miljoen voor 10.000 leerwerk-trajecten extra in zorg, onderwijs en veiligheid
- 200 miljoen om het veel meer mensen gemakkelijker te maken om te geven aan goede doelen: wie een dag extra werkt mag de opbrengst daarvan opvoeren voor de fiscale giftenaftrek. Bedrijven mogen hun opdrachten over die dag eveneens doneren aan goede doelen.
- 41 miljoen om gemeenten in staat te stellen geld te blijven investeren in sociale veiligheid (behoud Montfrans-gelden)
- 10 miljoen om maatschappelijke initiatieven in baanbrekende nieuwe technologieën en toepassingen te ondersteunen (bijvoorbeeld: gemeenschappelijke inkoop zonne-energie)
- 6 miljoen voor onder andere onderwijs en armoedebestrijding in de drie Caribische gemeenten van Nederland.
- 25 miljoen om meer vrijwilligers bij brandweer, politie en defensie aan te trekken en hen een betere vergoeding te geven.
- 40 miljoen om de heffingskorting maatschappelijk beleggen in stand te houden.
- 5 miljoen voor voortzetting van de uitstapprogramma's van prostituees: help hen aan normaal werk

Bezuinigingen en lastenverhogingen

- Uitbreiding van de Evenementenheffing ook voor betaald voetbalwedstrijden bespaart 30 miljoen.
- De dividendkortingbelasting bevordert maatschappelijk ondernemen. Indien niet wordt gehandeld conform erkende normen (zoals ISO 14001- Milieumanagement; ISO 26000- Norm voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) leidt dit tot een extra heffing op dividend, zodat aandeelhouders een belang krijgen om dit beleid te wijzigen. De opbrengsten bedragen naar verwachting 100 mln.

2. We houden dus rekening met elkaars draagkracht

Iedereen zal een bijdrage moeten leveren aan de enorme bezuinigingen die nu nodig zijn, of je nu rijk bent of arm. Maar het is wel van belang te kijken naar elkaars draagkracht. Waar dat redelijk is betalen mensen met een hoog inkomen of veel vermogen iets meer dan mensen die het minder hebben. Daarnaast heeft de ChristenUnie oog voor hoe het totaal aan maatregelen uitpakt voor bepaalde groepen. Als er fors bezuinigd moet worden is het risico groot dat maatregelen vaak bij dezelfde groep terechtkomen, namelijk de groep mensen die vaker gebruik moeten maken van de regelingen die de overheid biedt. Waar nodig en mogelijk probeert de ChristenUnie de gevolgen voor de lage en middeninkomens te verzachten. Volledig koopkrachtbehoud is echter niet mogelijk. Hierin past bijvoorbeeld een verlaging van de loon- en inkomstenbelasting en een verdere verlaging van de overdrachtsbelasting. Maar ook een ander systeem van schuldhulpverlening waardoor mensen sneller uit de schulden kunnen komen en minder snel in de schulden raken. En – zonder de rechten van bestaande hypotheeknemers aan te tasten – een geleidelijke herziening van de hypotheekrente-aftrek, waarbij de fiscus aflossen stimuleert en niet het zo hoog mogelijk houden van de schuld..

Investerings- en lastenverlichtingen

- Door 100 miljoen extra uit te trekken voor de huurtoeslag kan het bedrag per maand met ongeveer 10 euro per maand omhoog.
- 150 miljoen om daarmee de overdrachtsbelasting verder te verlagen.
- De verlaging van de loon- en inkomstenbelasting (ongeveer 1,8 miljard), gericht op meer werk, is zo vormgegeven dat de lagere en middeninkomens hier qua koopkracht vooral van profiteren

Bezuinigingen en lastenverhogingen

- Alle toeslagen (zoals huur- en kinderopvangtoeslag) worden voorzien van een vermogenstoets. Vermogen bepaalt immers mede de draagkracht om kosten zoals huur of opvang te kunnen dragen. De vermogensgrens van 50.000 euro betekent voor huurders een iets hogere huurtoeslag. Al met al bespaart de maatregel 150 miljoen.
- De inkomensvoet op de AOW is voor hogere inkomens niet nodig. Dit levert 100 miljoen op.
- Aanpassing van de Balkenende norm en het introduceren van een belang bij aandeelhouders om inkomens van topbestuurders van grote bedrijven te matigen. Dit bespaart circa 50 miljoen.
- Een geleidelijke fiscalisering van de AOW leidt tot een bredere grondslag van de kosten. Via de fiscus wordt netto 90 miljoen meer betaald aan de AOW
- Een herziening van de hypotheekrente-aftrek beperkt overmatige schulden en stimuleert de aflossing. Dit bespaart 150 miljoen aan belastinguitgaven.
- Een beperking van de fiscale bevoordeling van pensioensparen in de tweede pijler tot inkomens van 2,5 x modaal bespaart 250 miljoen aan belastinguitgaven.

3. In crisistijd inzetten op kansen op en behoud van werk

Wil de economie er weer bovenop komen, dan is werkgelegenheid het eerste waar we aan moeten denken. Maar investeren in werk heeft ook een diepere betekenis. De mens is gemaakt om te werken. Werk draagt bij aan het welbevinden van mensen, aan eigenwaarde en zingeving. Zonder werk staat de samenleving stil. Werk is er in verschillende vormen: betaald werk, vrijwilligerswerk, mantelzorg, begeleid werk.

Hierbij passen maatregelen zoals de verhoging van de AOW leeftijd. We leven langer, en dat is een zegen. Maar dat brengt ook kosten met zich mee, terwijl de beroepsbevolking krimpt. Daarom is de ChristenUnie voorstander van het geleidelijk verhogen van de AOW leeftijd, om daarmee de overheidsfinanciën ook op lange termijn gezond en collectieve voorzieningen betaalbaar te houden. Daarbij passen ook maatregelen om oudere mensen langer aan het werk te houden, bijvoorbeeld door een heffingskortingenprogramma waardoor bedrijven worden gestimuleerd hen in dienst te nemen. Ook investeringen, bijvoorbeeld in het Openbaar vervoer of de EHS, dragen bij aan de werkgelegenheid in Nederland, net als het verlaagde BTW tarief in de bouw, dat uiteindelijk meer gaat opleveren dan dat het kost.

Investerings- en lastenverlichtingen

- 1,8 miljard om daarmee de tweede schijf van de loon- en inkomstenbelasting met enkele procenten te verlagen. Dit verlaagt de lastendruk op arbeid en bevordert de werkgelegenheid.
- 250 miljoen om ook volgend jaar de verlaging van de btw voor de bouw door te zetten
- 150 miljoen voor een onderhoudsaf trek op woningen
- 200 miljoen voor de introductie van een regeling om door middel van detacheringen mensen uit de doelgroep wajongers, langdurig werklozen en wsw-ers aan reguliere banen te helpen. (de financiering loopt voor 100 mln. ten laste van de premies; dit wordt door andere lastenverlichtende maatregelen gecompenseerd).

Bezuinigingen en lastenverhogingen

- Een aanpassing van de ontslagvergoedingen, gericht op het zo snel mogelijk aanvaarden van nieuw werk bespaart 100 miljoen.
- Er komt een financiële transactietax. Deze levert 400 miljoen op.

4. De jongeren zijn de burgers van morgen: We willen dus een goed beleid voor jeugd en gezin.

Investeren in jongeren is investeren in de toekomst. Niet voor niets heeft de ChristenUnie de afgelopen jaren stevig ingezet op een goed jeugd- en gezinsbeleid en zelfs een eigen minister.

Gezinnen verdienen waardering. Een goed functionerend gezin heeft een gunstige invloed op de persoonlijke en sociale ontwikkeling van kinderen en functioneert als een veilige thuisbasis. Het is belangrijk dat dit zo blijft. Onder meer om die reden is de afgelopen jaren veel tot stand gekomen, van de centra voor Jeugd en Gezin tot meer hulpverlening voor die situaties waarin dat nodig is. Het is daarnaast belangrijk dat in tijden van bezuinigingen de lasten niet eenzijdig bij gezinnen neerkomen.

Een van de eerste maatregelen die de ChristenUnie neemt om te investeren in jeugd- en gezinsbeleid is het corrigeren van de gezinspolitiek van dit kabinet. Een gezin beperkt zich wat de ChristenUnie betreft niet tot twee kinderen en daarmee ook de ondersteuning niet. Daarnaast wil de ChristenUnie ook het combineren van werk en zorg ondersteunen, bijvoorbeeld door het in stand houden van de overdraagbare heffingskorting voor gezinnen met jonge kinderen.

Investerings en lastenverlichtingen

- 150 miljoen om daarmee de overdraagbare heffingskorting voor gezinnen met jonge kinderen in stand te houden
- 50 miljoen om meer plaatsen in de pleegzorg te realiseren
- 32 miljoen om de beperking van het kindgebonden budget tot gezinnen met niet meer dan 2 kinderen terug te draaien
- 70 miljoen voor een hogere kinderbijslag

Bezuinigingen en lastenverhogingen

- Een andere vormgeving van de alimentatieberekening en invordering bespaart 100 miljoen.

André Rouvoet opende op 25 juni 2008 het Centrum Jeugd en Gezin Laak. Het Centrum in de wijk Laak is het eerste dat geopend is in Den Haag. (ANP / Robert Vos)

5. Zonder vorming en onderwijs geen verantwoordelijke burgers.

Juist in tijden van crisis is investeren in goed onderwijs is beste investering voor de toekomst. Dat geldt voor de leerlingen op school, die daardoor kansen krijgen. Dat geldt voor een heel land dat ervaart dat iedereen beter wordt van een goed opgeleide bevolking die kansen kan grijpen als ze zich aandienen. In tegenstelling tot het kabinet investeert de ChristenUnie wel. In het onderwijs zelf, maar ook in de samenwerking tussen bedrijven en hoger en wetenschappelijk onderwijs omdat dit voor beide partijen profijt oplevert.

Elk kind heeft recht op onderwijs op maat. Daarom bezuinigt de ChristenUnie niet op passend onderwijs, ook niet na 2012. De ChristenUnie heeft vertrouwen heeft in scholen. Daar passen geen regels bij waardoor de overheid op de stoel van de schoolbesturen gaat zitten en evenmin specifieke subsidies. Daarom worden wat de ChristenUnie betreft alle specifieke subsidies ingezet via de lumpsum . Scholen, kinderen en hun leefomgeving verschillen sterk van elkaar en de lumpsum biedt scholen de gelegenheid op maat gesneden onderwijs te bieden. Dat lukt nog niet volledig in 2012, maar wel in latere jaren.

Investeringen en lastenverlichtingen

- 240 miljoen om daarmee de kwaliteit van het vakonderwijs te verhogen, meer leraren in het hoger onderwijs aan te trekken en te investeren in taal- en rekenonderwijs. Ook dient deze investering voor het beter omgaan met leerproblemen ten gevolge van hoogbegaafdheid, dyscalculie en dyslexie.
- 200 miljoen om de samenwerking tussen bedrijfsleven en universiteiten te stimuleren.

Bezuinigingen en lastenverhogingen

- De prestatiebeloning is geen wezenlijke bijdrage aan kwaliteitsverbetering. Dit geld wordt ingezet voor passend onderwijs. In 2012 bespaart dit 10 miljoen, op langere termijn 250 miljoen.
- Scholen zijn zelf kwaliteitsbewust. Het schrappen van regels en van de centrale toetsing bespaart 115 miljoen.

6. We staan naast onze zorgbehoevenden.

Onderlinge zorg en de toegankelijkheid en kwaliteit van medische zorg zijn belangrijke kenmerken van een gezonde samenleving. Mensen die zorg behoeven behoren niet in een situatie terecht te komen dat zij het helemaal alleen moeten regelen. Zeker, mensen kunnen eigen verantwoordelijkheden nemen. De medische zorg, begeleiding en ondersteuning als dat niet lukt, moeten dan wel op orde zijn. Daar zijn de maatregelen in de zorg op gericht. We willen mensen ondersteunen in het omzien naar elkaar, door de mogelijkheden te vergroten zelf de zorg voor hun naasten te organiseren. Zonder overmatige bureaucratie. Me professionele hulpverleners als de huisarts en de verloskundige in de buurt.

Mantelzorg past in deze visie. Mantelzorg betekent veel voor onderlinge relaties in onze samenleving en maakt mensen minder afhankelijk van de overheid. Daarom wil de ChristenUnie mantelzorgers via een extra investering ondersteunen, zodat zij hun belangrijke werk kunnen blijven doen. De ChristenUnie is daarnaast van mening dat het Persoonsgebondenbudget een goede manier is om mensen de vrijheid te geven zorg op een eigen manier in te richten, en bovendien vaak erg kosteneffectief. De ChristenUnie investeert daarom in een pgb-fonds om via een extra investering meer ruimte te creëren om aan de vraag naar pgb's te voldoen.

Voor de jaren na 2012 wil de ChristenUnie een vorm van zorgsparen in te voeren. De kosten van de zorg stijgen elk jaar weer. Een deel van de zorg die nodig is op latere leeftijd is goed te voorspellen. Daar kan

dus al tijdens het werkzame deel van ons leven op worden geanticipeerd door ervoor te sparen, daarin ondersteund door fiscale maatregelen.

Preventie nu betekent het voorkomen van ziekte en ongemak in de toekomst. Dat is belangrijk voor onze gezondheid, maar voorkomt ook veel zorgkosten. In tegenstelling tot het kabinet zet de ChristenUnie daarom sterk in op preventie.

Investeringsen en lastenverlichtingen

- 120 miljoen om de bezuinigingen op het persoonsgebonden budget te verzachten
- 300 miljoen om gemeenten in staat te stellen kwalitatieve zorg te geven via de WMO
- 15 miljoen voor een mantelzorgfonds
- 80 miljoen om de eigen bijdrage voor de eerstelijns ggz af te schaffen, met daarbij een verzachting van de generieke korting op de totale ggz.
- 50 miljoen om het pakket zorgverzekeringswet uit te breiden met preventiemaatregelen als hulp bij het stoppen met roken, beweegkuur en dieetadvisering. Daarnaast komt palliatieve zorg in het pakket.
- 55 miljoen om de eerstelijnszorg (huisartsen en verloskunde) te versterken en bezuinigingen van het kabinet deels te repareren

Bezuinigingen en lastenverhogingen

- Goede maar goedkopere zorg door onder andere stringente toepassing van het preferentiebeleid bespaart 470 miljoen.
- Versobering van het verzekeringspakket bespaart 50 miljoen
- Een accijnstoeslag voor rook- en alcoholpreventie ontmoedigt roken en overmatig drink, de maatregel brengt 250 miljoen op.

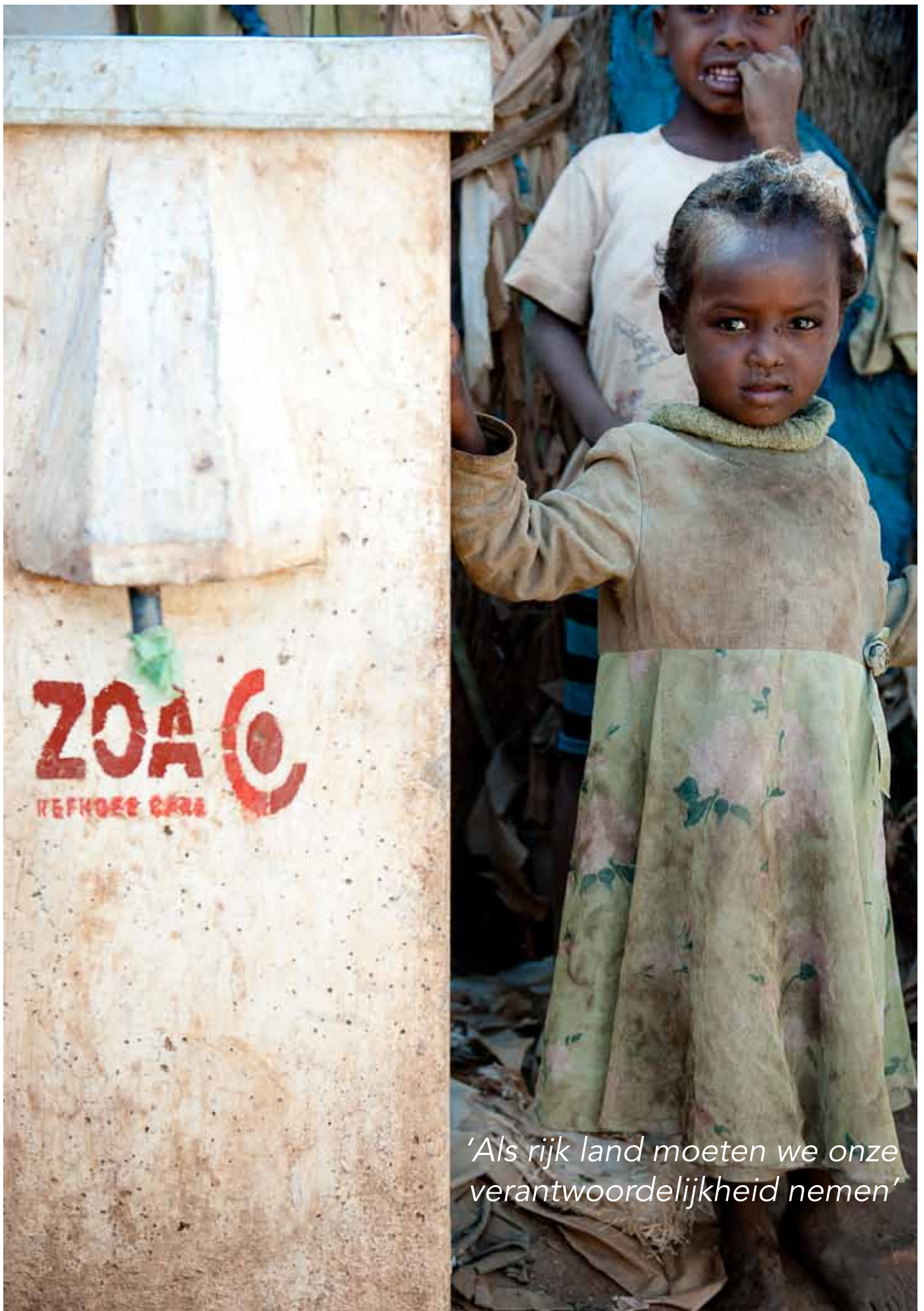
7. Nederland houdt niet op bij Lobith en Maastricht.

Minder financiële armslag van Nederland kan niet automatisch betekenen dat onevenredig zwaar wordt bezuinigd op onze internationale verantwoordelijkheden. Veiligheidsrisico's zijn aan de orde van de dag en de inzet van de krijgsmacht wordt veelvuldig gevraagd. Als land met een volwaardige en internationaal geprezen krijgsmacht moeten we onze verantwoordelijkheid kunnen en blijven nemen. We zijn, ook nu het financieel wat slechter gaat, nog steeds een zeer welarend land en kunnen daarom veel betekenen voor mensen in grote armoede elders in de wereld. De behoefte aan noodhulp doet zich frequent voor, terwijl het Nederlandse noodhulpotje halverwege het jaar al leeg is. Dit toont bovendien de grote noodzaak van ondersteuning voor structurele verandering aan.

De ChristenUnie draait daarom de bezuinigingen op zowel defensie als ontwikkelingshulp gedeeltelijk terug, en geeft daarmee vorm aan het besef dat we als rijk land onze verantwoordelijkheid elders in de wereld dienen te nemen. De komende jaren spannen we ons in om het geld voor ontwikkelingshulp weer op het oude niveau van 0,8% BNP te brengen.

Investeringsen en lastenverlichtingen

- 200 miljoen om waar mogelijk de capaciteit van defensie te herstellen
- 250 miljoen om de ongehoorde bezuinigingen op de hulp aan de armste landen gedeeltelijk terug te draaien.

'Als rijk land moeten we onze verantwoordelijkheid nemen'

8. Het kan veel groener.

Wie de uitlatingen van diverse bewindslieden uit het kabinet op zich laat in werken kan wel eens het idee hebben dat natuurbeleid dwaasheid is, zorg voor het milieu heel erg fout en de ontwikkeling van duurzame energie een speeltje. Vergroening is echter investeren in de toekomst. Groen is van belang voor de gezondheid en het welzijn van mensen, levert geld op en van belang voor de stabiliteit van ons ecosysteem en het klimaat. Groene investeringen zijn vaak innovatief. Duurzaam in de eigenlijke zin van het woord. Of het zich betonen van een goed rentmeester over die mooie schepping die ons in beheer gegeven is.

Ook het mobiliteitsbeleid van het kabinet heeft geen oog voor de toekomst. Het accent op wegaanleg is een recept voor files in de toekomst en dus veel kosten voor economie en milieu. De ChristenUnie kiest voor een duurzaam mobiliteitsbeleid, door de invoering van een spitsheffing en door veel meer te investeren in het Openbaar Vervoer. Zo snijdt het mes aan twee kanten, én een betere bereikbaarheid en een schonere lucht.

De ChristenUnie draait de forse bezuinigingen van het kabinet op natuur gedeeltelijk terug en zet dit bedrag in voor het versterken van beheer en inrichting van al aangekocht land en ontbrekende schakels in de Ecologische hoofdstructuur.

Investeringen en lastenverlichtingen

- 10 miljoen voor een schonere en modernere binnenvaart
- 100 miljoen voor inrichting van ontbrekende schakels en het kunnen realiseren van goed beheer in de ecologische hoofdstructuur
- 50 miljoen voor een robuuste aanvang van het deltafonds: realisatie afsluitdijk plus en zoet water in de Zeeuwse delta
- 330 miljoen voor een delpplan OV. Door realisering hiervan is kunnen ook de gemeenten de komende jaren met een goed aanbod van bus, tram, metro en regiolijnen uit de voeten.
- Het verlagen van het vastrecht voor elektriciteitsaansluitingen en het verhogen van de prijs per kWh kan kostenneutraal verlopen, maar maakt investeringen in besparing meer rendabel.

Bezuinigingen en lastenverhogingen

- 1,1 miljard aan verschuiving van de lasten van arbeid naar bepaalde vormen van consumptie (duurzaamheidstoeslag vleesconsumptie, reclameheffing).
- 1350 miljoen aan vergroening van de fiscale regelingen rond de auto.
- Aanpassing van de fiscale regels woon-werkverkeer. Dit bespaart 200 miljoen aan belastinguitgaven.
- Om bedrijven te stimuleren restwarmte nuttig te besteden wordt een restwarmteheffing ingevoerd van 250 miljoen.
- Een afvalverbrandingsheffing wordt ingevoerd en de afvalstoffenbelasting blijft behouden. Dit levert 92 miljoen op.
- Het introduceren van een verplichte bij- en meestookregeling biomassa bespaart 50 miljoen.

9. Verantwoordelijke ondernemers zijn wegbereiders.

Iedere samenleving heeft bedrijven en ondernemers nodig die net even verder kijken. Die snappen waar het om gaat bij innovatie, de waarde van werk voor hun werknemers, het nut van geld verdienen en investeren om daarmee vooruit te komen. Ondernemers die verder kijken dan het korte termijn belang van winstmaximalisatie maar oog hebben voor de lange termijn met aandacht voor mens, dier en milieu. De ChristenUnie is van mening dat ondernemers die hun nek durven uitsteken waar nodig ondersteuning verdienen. Of dat nou voor de eerste kwetsbare fase van innovatie gaat, het aannemen van ouder personeel of personeel dat om meer begeleiding vraagt, of het aanboren van nieuwe exportmarkten. In lijn hiermee maakt de ChristenUnie door een financiële prikkel het bedrijven makkelijker om oudere werknemers in dienst te nemen. Ook wilde ChristenUnie geld uittrekken voor de visserijsector, zodat investeringen in gezonde bedrijven met een gezonde visstand mogelijk zijn. Daarnaast ondersteunt de ChristenUnie het MKB om de stap naar export te kunnen zetten en de tuinbouw om in plaats van energievragers energieleverancier te kunnen worden.

Investing en lastenverlichtingen

- 1,4 miljard om het bedrijven het makkelijker te maken oudere werknemers in dienst te nemen/houden.
- 50 miljoen meer voor de WBSO met accent op het MKB.
- 20 miljoen ter bevordering van internationaal ondernemen door het MKB, in het bijzonder door exportondersteuning, bijvoorbeeld in de vorm van Prepare2Start.
- 15 miljoen voor energie in de kas.
- 10 miljoen om te investeren in een duurzame visserij.

Bezuinigingen en lastenverhogingen

- Er komt een financiële transactietax die 400 miljoen oplevert
- Door een andere vormgeving van de WW met een sterkere prikkel voor werkgever en werknemer om werk te zoeken wordt 100 miljoen bespaard.
- Verhogen van de toezichtboetes van o.a. NMA en Opta dragen er aan bij dat bedrijven minder te maken krijgen met oneigenlijk concurrentie. De opbrengst is 30 miljoen.

10. Een sterke economie heeft een veilige samenleving nodig.

Op veiligheid kun je niet bekribbelen. Het is de basis voor ons functioneren in de maatschappij. Of dat nu is op het moment dat we boodschappen in onze buurt doen en geld opnemen bij het pinautomaat of 's avonds laat uitgaan. Of we slachtoffer zijn van een geweldsmisdrijf of een ondernemer die grote financiële transacties doet: veiligheid is van groot belang. Maar ook voor veiligheid geldt: daar kunnen we allemaal aan werken. Het is een verantwoordelijkheid van overheid en samenleving gezamenlijk. Daarom investeert de ChristenUnie in sociale veiligheid in buurten via de Montfransgelden. Om voldoende agenten kun je echter niet heen. Daarom trekt de ChristenUnie extra geld uit voor 1000 extra agenten. De toenemende agressie richting Joodse mensen en instellingen vraagt helaas om extra beveiliging. De ChristenUnie trekt hier 5 miljoen voor uit, omdat veiligheid en handhaving tot de kerntaak van de overheid behoort.

Daders van misdrijven moeten de schade altijd vergoeden. Dat levert vooralsnog geen geld op, maar is daarmee niet minder belangrijk.

Investerings en lastenverlichtingen

- 90 miljoen voor 1000 extra agenten. Onderdeel daarvan is het omvormen van de 500 animalcops tot gewone agenten.
- 5 miljoen voor een structurele beveiliging van joodse instellingen
- 100 miljoen om meer fraude aan te pakken.

Bezuinigingen en lastenverhogingen

- De kosten van grenstoezicht worden doorberekend. Dat betekent een bezuiniging van 28 miljoen.
- Investeren in fraudebestrijding levert meer opbrengsten, nl. 100 miljoen, op uit opsporing.

3. Overzicht van de maatregelen

Samenvattend overzicht tegenbegroting voor het jaar 2012

Totaal algemeen	investeringen	bezuinigingen	lastenverhoging bedrijf	lastenverlaging bedrijf	lastenverhoging burger	lastenverlaging burger	totaal
totaal algemeen	2.843	2.857	2.077	2.097	3.119	3.094	
saldo lasten bedrijven resp. burgers (min is lastenverlichting, plus is lastenverzwaring)			-20		25		
totaalsaldo lastenontwikkeling (plus is lastenverzwaring, min is lastenverlichting)							5
saldo investeringen en bezuinigingen (min is tekort verminderend, plus tekort vermeerderend)	-14						
saldo tekort of overschot (indien plus, neemt tekort meer af)							19

2.1 Ieder voor zich, dat wordt niks. We doen het dus samen.

	investeringen	bezuinigingen	lastenverhoging bedrijf	lastenverlaging bedrijf	lastenverhoging burger	lastenverlaging burger
Voor leer-werktrajecten voor 18-30 jarigen in zorg, onderwijs, veiligheid en defensie trekken we veel meer geld uit. Een investering van 100 mln 10.000 personen.	100					
Nu de overheid minder geld over heeft voor natuur, cultuur, sport, ontwikkelingssamenking, hulpverlening, enzovoorts is het goed de mogelijkheden om te geven fiscaal te verruimen. Daarom komt er een 'goededoelendag'. Een werknemer schenkt de opbrengst van een extra gewerkte dag aan een goed doel. Het loon dat hij hierover zou ontvangen wordt door de werkgever in opdracht van de werknemer geschonken aan een goed doel. De werknemer kan de opbrengst in fiscale zin als gift opvoeren.						100
De werkgever wordt ook fiscaal gestimuleerd om te geven aan goede doelen: deze behoeft het verschil tussen brutoloon en nettoloon, bij gebruikmaking van de goeddoelenfaciliteit door de werknemer, niet af te dragen indien dit bedrag als gift wordt verstrekt.				100		
Er zijn meer vrijwilligers nodig bij de politie en de brandweer. Daarom worden de vergoedingen verhoogd. (De jaarnorm is nu, afgezien van uurbedragen, in de basis slechts 316 euro). De bedoeling is hiermee enkele 10.000den vrijwilligers meer te werven.	25					
Het is van belang te investeren in sociale veiligheid, o.a. via herleving van de Montfransgelden. Via toevoeging aan gemeentefonds	41					
Facilitering 'nieuwe' corporaties: in sectoren waar collectieve belangen in het geding (kunnen) zijn, zoals zorg, begeleiding, energie, wonen, worden gemeenschappelijke initiatieven van burgers gericht ondersteund. De facilitering bestaat uit een btw-korting op de omzet. De premisse is dat bestuurders en werknemers of leden vrijwilligers zijn.				10		
De prikkel om maatschappelijk verantwoord te ondernemen moet niet alleen bij bedrijven komen te liggen maar ook bij aandeelhouders. Daarom introduceren we de dividendkortingbelasting: als bedrijven de code Tabaksblat negeren of erkende normen van maatschappelijk ondernemen (zoals ISO 14001- Milieumanagement; ISO 26000- Norm voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) leidt dit tot een extra heffing op dividend, zodat aandeelhouders een belang krijgen om dit beleid te wijzigen.			20		80	
De eilanden Bonaire, St. Eustatius en Saba horen nu bij Nederland, maar ondervinden tot op heden vooral negatieve gevolgen daarvan. Er is een inhaalspurt nodig: daarom verhogen we het BES-fonds, o.a. om een vorm van een kinderbijslag in te voeren (1,5 mln) en gelden vrij te maken voor armoedebestrijding (1 mln.), de kwaliteit van het onderwijs (1,5 mln) en verlaging van de lasten van de BES-inwoners.	6					
De evenementenheffing staat voor 30 al in het regeerakkoord, maar hierbij zijn voetbalclubs uitgezonderd. De maatregel geldt wat de ChristenUnie betreft voor alle grote evenementen.			30			
Het in stand houden van de heffingskorting voor groen beleggen is van groot belang om investeringen in een duurzame toekomst op gang te houden.						40
De uitstapprogramma's prostituees zijn uiterst geschikt gebleken om mensen aan het werk te helpen die anders in de criminele sfeer gevangen blijven. Daarom worden deze voortgezet.	5					
totalen	177	30	20	110	80	140

2.2 We houden dus rekening met elkaars draagkracht.

	investeringen	bezuinigingen	lastenverhoging bedrijf	lastenverlaging bedrijf	lastenverhoging burger	lastenverlaging burger
Er wordt een model van semi-vrijwillige registratie voor kredietnemers ingevoerd. Dit houdt in: bij registratie hebben kredietverstrekkers zekerheden en kunnen zich lagere rentes veroorloven en vice versa). Verder willen we fors investeren in schuldhulp. Dit geeft besparingen op onder andere het WWB budget (onderzoek hogeschool Utrecht).	20	30				
De vermogenstoets voor toeslagen wordt geharmoniseerd. Dit betekent een invoering hiervan voor de kinderopvangtoeslag en een verruiming daarvan voor de huurtoeslag. Het gevolg is dat mensen die huurtoeslag ontvangen iets meer geld krijgen.		150				
De AOW-premie wordt in 18 stapjes gefiscaliseerd. De extra belastingheffing wordt gecompenseerd voor aanvullende pensioenen tot 15.000. Hiertoe verhoogt de ChristenUnie de belastingtarieven eerste en tweede schijf met ingang van 2012 elk jaar met 0,75%-punt onder gelijktijdige verlaging van de AOW-premie met hetzelfde percentage. In 2035 is zo de AOW-premie afgebouwd tot nihil.					190	100
De bezuiniging op de huurtoeslag wordt teruggedraaid. Daarmee voorkomen we het negatieve inkomenseffect van gemiddeld 9,25 euro per maand maar met uitschieters tot boven de 20 euro	100					
De fiscale subsidiëring van de pensioenbesparingen in de tweede pijler wordt beperkt tot inkomens tot 2,5 maal modaal.		300			167	110
De ChristenUnie beperkt de aftrekbaarheid van hypotheekrente langs drie wegen. Ten eerste wordt de hypothecaire schuld waarover hypotheekrente mag worden afgetrokken begrensd op 750.000 euro in 2012. Deze grens wordt tot 2040 nominaal constant gelaten. Na 2040 loopt de grens mee met de huizenprijsinflatie. Ten tweede gaat de ChristenUnie voor de aftrekbaarheid van hypotheekrente, fiscaal gezien, uit van annuïtaire aflossing in 30 jaar. Deze maatregel geldt echter alleen voor nieuwe gevallen.					150	
De overdrachtsbelasting wordt met nog eens 70 miljoen verder verlaagd.						150
De inkomstenstoeslag op de AOW is voor hogere inkomens niet nodig. Dit levert 100 miljoen op.		100				
De assurantiebelaasting wordt met 215 miljoen verhoogd.					215	
Invoering van de Ruttenorm (=vernieuwde Balkenendenorm) in de publieke sector; ook in hoger onderwijs, woningbouw. Vernieuwd wil zeggen: 100 % premiersalaris. Op dit moment is dat 130%, omdat een verhoging van 30% was voorzien. Die komt er niet, daarom kan de norm ook 30% omlaag. We voeren dit in de hele collectieve sector in.		20				
We trekken geen overheidsgeld uit voor het olympisch plan of steun aan topsport. Topsport is prima maar dient zichzelf te bedruipen.		24				
totalen	120	624	0	0	722	360

2.3 In crisistijd inzetten op kansen op en behoud van werk.

	investeringen	bezuinigingen	lastenverhoging bedrijf	lastenverlaging bedrijf	lastenverhoging burger	lastenverlaging burger
De btw-verlaging voor de bouw heeft veel werk opgeleverd. Nu nieuwbouw nog steeds stopt is verlenging maatregel tot en met einde 2012 een investering die veel werk oplevert.						250
Aanvullend op de btw-verlaging in de bouw wordt een energiebesparingsaftrek voor particulieren ingevoerd om duurzame en energiebesparende verbouwingen te ondersteunen.						150
Om de werkgelegenheid te ondersteunen en de koopkracht voor lagere en middeninkomens naar het mogelijke op peil te houden wordt de loon- en inkomstenbelasting verlaagd met met 2 tot 3%.						1.718
Je spant het paard achter de wagen als je bezuinigt op de regelingen voor kansarmen op de arbeidsmarkt zonder kansen te bieden. De ChristenUnie trekt daarom extra geld uit om (werkloze) mensen met beperkingen en langdurig werklozen in gemeentelijke detachingsconstructies te plaatsen. De financiering bestaat uit uitkeringsgelden en een toeslag op sociale premies gefinancierd uit een derde rijk, werknemers, werkgevers. Werkgevers krijgen vrijstelling voor hun deel indien zij detachingsplaatsen aanbieden.	100			100	100	
totalen	100	0	0	100	100	2.118

2.4 Jongeren zijn de burgers van morgen. We willen dus een goed beleid voor Jeugd en Gezin.

	investeringen	bezuinigingen	lastenverhoging bedrijf	lastenverlaging bedrijf	lastenverhoging burger	lastenverlaging burger
Gezinnen met lagere inkomens worden onevenredig getroffen door de bezuinigingen op het kindgebonden budget. De ChristenUnie trekt geld uit om ook boven gezinnen met meer dan 2 kinderen de toeslag mogelijk te maken en de bedragen te bepalen op het peil van 2011.	32					
Door diverse bezuinigingen lopen gezinnen tegen hoge kosten op. Daarom kiest de ChristenUnie voor een hogere kinderbijslag	70					
De ChristenUnie wil de overdraagbare heffingskorting handhaven voor ouders met jonge kinderen. Dit is immers te beschouwen als een soort zorgfaciliteit die het mogelijk maakt arbeid en zorg goed te combineren.						130
Met een investering in pleegzorg ontstaat veel meer ruimte met name ten behoeve van crisisopvang voor kinderen in nood.	50					
De alimentatie wordt voortaan door het LBIO vastgesteld. Beter betaalgedrag levert besparingen bij bijstandsuitkeringen op; besparing zitten daarnaast in het voorkomen van procedures		100				
totalen	152	100	0	0	0	130

2.5 Zonder vorming en onderwijs geen verantwoordelijke burgers.

	investeringen	bezuinigingen	lastenverhoging bedrijf	lastenverlaging bedrijf	lastenverhoging burger	lastenverlaging burger
Meer kwaliteit in het onderwijs bereiken we door 6-jarige vakopleidingen mogelijk te maken.	100					
Scholen hebben behoefte aan meer leerkrachten in het primair en voortgezet onderwijs om daarmee te kunnen voorzien in een goede begeleiding van hoogbegaafden en kinderen met dyslexie of dyscalculie.	40					
Met meer investeringen in taalonderwijs en rekenonderwijs bereiken we dat leerlingen een betere startpositie krijgen.	100					
Tegenover de investeringen staat dat minder geld wordt uitgetrokken voor professionalisering onderwijspersoneel. Dat is een taak voor het onderwijs zelf.		35				
Om dezelfde reden wordt geen prestatiebeloning ingevoerd. Dit bespaart 250 structureel, in 2012 10. Deze gelden worden in 2013 en volgende jaren ingezet om het passend onderwijs op niveau te behouden.		10				
We zien af van de invoering van de centrale uniforme toetsing: dit past bij een terughoudende overheid op onderwijsgebied.		80				
De samenwerking van bedrijven en hoger onderwijs en universiteiten stimuleren we via een fiscale faciliteit.				200		
totalen	240	125	0	200	0	0

2.6 We staan naast onze zorgbehoevenden.

	investeringen	bezuinigingen	lastenverhoging bedrijf	lastenverlaging bedrijf	lastenverhoging burger	lastenverlaging burger
De ChristenUnie investeert in een pgb-fonds om via een extra investering aan de vraag naar pgb's te voldoen. De bedoeling is om het PGB plan te wijzigen zoals Per Saldo dit voorstelt. Dat wil zeggen: beperken van de toetreding tot het pgb; – maximaliseren van het uurtarief; – betere regels voor budgetbeheer en verantwoording; de eigen bijdrage wordt afhankelijk van de hoogte van het budget en de ingezette zorguren; begeleiding budgethouders in het eerste jaar (om fraude tegen te gaan); – en een solide zzp-rgb. Vooral nog kost dit ten opzichte van kabinetsbeleid 100 miljoen. De ChristenUnie trekt 120 miljoen uit..	120					
Voor sommige mensen is het niet goed te doen om zorg en ondersteuning via de WMO te regelen. Hier is AWBZ-zorg geëigend Dit geldt voor specialistische begeleiding in de zintuiglijke gehandicaptenzorg; specialistische begeleiding bij complexe niet-aangeboren hersenletsel; cliënten die nu nog aanspraak maken op kortdurend verblijf; chronisch psychiatrische patiënten.					50	
Met een investering van honderden miljoenen in het wmo-fonds krijgen gemeenten krijgen meer armslag voor de uitvoering van noodzakelijke zorg via de wmo.	300					
Het is van groot belang dat voldoende ondersteuning wordt geboden voor mantelzorgers. Op veel plekken gebeurt dit onvoldoende, de ChristenUnie wil hiervoor extra budget vrij maken. Hier kan onder andere respijtzorg van worden bekostigd, dit betekent daadwerkelijke ontlasting van mensen die langere tijd zwaar belast zijn geweest.	15					
Er vinden bezuinigingen plaats in de zorg door aanscherping van het preferentiebeleid, een zwaardere toets of nieuwe technologieën worden ingevoerd en eigen betalingen voor de zogenoemde hotelkosten .		470				
Door introductie van een accijnstoeslag voor rook- en alcoholpreventie wordt roken en overmatig drinken ontmoedigd.					250	
Het verzekerde pakket wordt (licht) gewijzigd. Voorzieningen als de rollator, anticonceptiemiddelen en de financiering van het afbreken van de zwangerschap zonder medische noodzaak worden uit het pakket gehaald. Daarentegen wordt het pakket uitgebreid met preventiemaatregelen, waaronder stoppen met roken, bewegskuren en dieetadviesing. Ook de palliatieve zorg wordt in het pakket opgenomen.	50	50				
Investeren in patiënten en gehandicapten organisaties (CG-raad). Iedereen heeft baat bij een sterke derde partij	1					
Een geïntegreerde aanpak om overgewicht tegen te gaan is nodig. Daarom maken gecombineerde leefstijlinterventies (GLI) onderdeel uit van de basiszorgverzekering					50	
We schaffen de eigen bijdrage voor de eerstelijns ggz af, met daarbij een verzachting van de generieke korting op de totale ggz.	80					
De ChristenUnie wil investeren in het versterken van de eerstelijnszorg. Het is belangrijk dat zorg dicht bij huis geregeld kan worden, de kortingen die het kabinet op de eerstelijnszorg aanbrengt zullen ten koste van de toegankelijkheid van de eerstelijnszorg gaan; daarom wil de ChristenUnie deze kortingen verzachten.	55					
Grondslageffect IAB						29
Effect zorgmaatregelen op ZVW-premie bedrijven				72		
effect zorgmaatregelen op ziekteverzekeringswet premie						107
totalen	621	520	0	72	350	136

2.7 Nederland houdt niet op bij Lobith en Maastricht.

	investeringen	bezuinigingen	lastenverhoging bedrijf	lastenverlaging bedrijf	lastenverhoging burger	lastenverlaging burger
Het is een aanfluiting dat de armste landen het gelag betalen van bezuinigingen. Daarom wordt het budget in 3 jaar op het oude niveau gebracht. Voor 2012 trekken we hiertoe 250 mln uit.	250					
We draaien de ombuiging op defensie deels terug. De bedoeling is dat circa 1700 militairen hun baan behouden.	200					
totalen	450	0	0	0	0	0

2.8 Het kan veel groener.

	investeringen	bezuinigingen	lastenverhoging bedrijf	lastenverlaging bedrijf	lastenverhoging burger	lastenverlaging burger
Er komt een afvalverbrandingsheffing voor afvalverbrandingsinstallaties geïntroduceerd. Dit stimuleert meer duurzame verwerking.			50			
"We schaffen de afvalstoffenbelasting niet af. Deze belasting heeft lage uitvoeringskosten en administratieve lasten en is effectief in het voorkomen van onnodig storten van afval.			42			
De restwarmte van de industrie en elektriciteitscentrales wordt meestal geloosd op oppervlaktewateren, terwijl deze ook nuttig kan worden gebruikt voor het verwarmen van kassen, kantoren en woningen. De economische waarde van restwarmte is echter te laag en lozen is relatief eenvoudig. Daarom komt er een belasting voor het lozen van warmte op het oppervlaktewater of in de lucht. De belasting geldt alleen voor grote bedrijven die vallen onder de Europese IPPC-richtlijn. Bedrijven die investeren in nuttig gebruik van restwarmte kunnen (tijdelijk) een deel van de belastingopbrengsten gebruiken om meerkosten te financieren.			250			
"Er komt een vaste teruglevensvergoeding voor zelf opgewekte duurzame energie, afhankelijk te stellen van de prijsontwikkeling van traditionele energie.			100	100	100	100
Het vastrecht voor electriciteitsaansluitingen van consumenten wordt verlaagd.						100
In samenhang hiermee verhogen we de prijs per kwh voor consumenten. Dit maakt investeringen in besparing meer rendabel.					100	
Natuur is belangrijk, maar als er weinig geld is moeten we keuzen maken. Vooral nog richten we ons op het inrichten en beheer van al aangekochte grond voor EHS. Aankoop wordt voorlopig uitgesteld. 50 miljoen beschikbaar voor inrichten van deel van de 50.000 ha die al aangekocht is (a 7.000 tot 10.000 euro per ha). Daarnaast is 50 miljoen beschikbaar om volledig en goed beheer mogelijk te maken. Beide investeringen, met name inrichting, levert directe werkgelegenheid op.	100					
Er komt meer geld voor het deltafonds, in het bijzonder bedoeld voor de afsluitdijk-plus: dit wordt een dijk waaraan ook een energiefunctie wordt gekoppeld. Daarnaast is er geld voor een betere zoetwatervoorziening Zuid-Westelijke Delta.	50					
Investeringen in een innovatieve Binnenvaart bevordert duurzame technieken, b.v. voor- en naschakeltechnieken die de uitstoot van NOx en fijnstof bij bestaande schepen terugdringen.	10					
Een open ruimteheffing bevordert binnenstedelijk bouwen in plaats van een te gemakkelijk bouwen in de 'weilanden'					30	
Met het Deltaplan ov bekostigen we nieuwe stations (25 mln. jaarlijks tot 2020), inhaalsporen bij capaciteitsknelpunten en capaciteitsmaatregelen in het hoofdlijnnet en het regionaal spoor; Regionaal spoor wordt deels bekostigd via een lokale OV-belasting. Voorts beperken we de bezuiniging op de Brede Doeluitkering. Hiermee voorkomen we een kaalslag in het OV.	330				50	
De komende jaren gaan we minder investeren in wegen. Het kabinet Balkenende IV heeft een majeure prestatie geleverd in een betere bereikbaarheid over de weg. Om die reden kan het accent de komende jaren verschuiven naar het openbaar vervoer.		744				
Een ticketheffing (to-heffing) op de luchtvaart kan opnieuw worden ingevoerd nu Duitsland dit ook heeft gedaan.		250	125		125	
De vrijstelling in de motorrijtuigenbelasting voor auto's ouder dan 25 jaar wordt een vrijstelling voor auto's ouder dan 35 jaar.					72	
Aanpassingen BPM. De recente tariefaanpassingen worden op het niveau van 2009 bepaald. Uitgangspunt blijft een heffing op basis van de CO2 uitstoot. De aanscherping van de zuinigheidsgrenzen en bijbehorende tarieven vinden al per 1-1-2012 plaats.			440		660	
Er komt een spitsheffing op de grootste knelpunten. Dit kan ook zonder kastjes maar met camera's langs de weg (lagere systeemkosten, geen milieuheffing). Dit maakt aanvankelijk invoeringskosten nodig; naderhand heeft dit wegens congestievermindering economisch positieve gevolgen.	150				30	
Er komt een reclameheffing. Het bedrag komt overeen met ongeveer 1% van alle reclame-uitgaven in Nederland.			400			
Er komt een duurzaamheids toeslag op de vleesconsumptie. Het effect is dat vlees in het hoge BTW/tarief komt.					700	
De onbelaste woonwerk vergoedingen worden begrensd op 30 kilometer.			200			
totaal	640	994	1.607	100	1.867	200

2.9 Verantwoordelijke ondernemers zijn wegbereders.

	investeringen	bezuinigingen	lastenverhoging bedrijf	lastenverlaging bedrijf	lastenverhoging burger	lastenverlaging burger
Er komt een heffingskortingenprogramma voor oudere werknemers, zodat bedrijven worden gestimuleerd hen in dienst te nemen.				1.400		
Verduurzaming visserij kan worden bereikt via een saneringspremie, bijstellen van de borgstellingsregeling en bevorderen van r&d	10					
<ul style="list-style-type: none"> • De energieproducerende kas wordt fiscaal gestimuleerd. Tevens wordt het winnen van aardwarmte ondersteund vanuit een garantiefonds en met investeringssubsidies • Ondernemers krijgen meerjarige zekerheid voor een verlaagd energietarief. Dit wordt gekoppeld aan ambitieuze neerwaartse CO2- vereveningsdoelen, waardoor de glastuinbouw een sterke prikkel heeft om te investeren in klimaatneutrale of energieleverende kassen." 				15		
Het MKB kan een impuls om internationaal te ondernemen goed gebruiken. In het bijzonder door exportondersteuning, bijv in de vorm van Prepare2Start	20					
De WBSO wordt verhoogd en beter toegesneden op het MKB. Verder worden de urenlonen afgerond op 1 ipv 5 euro. Grondslag is 550 miljoen. Tevens wordt de WBSO op onderdelen aangescherpt.			50	100		
Verhogen toezichtboetes van o.a. NMA en Opta zorgt er voor dat bedrijven minder te maken krijgen met oneigenlijk concurrentie.		30				
De ontslagvergoedingen worden wettelijk alleen in maandelijkse termijnen uitbetaald. Daarbij geldt dat als nog x maanden van de ontslagvergoeding overblijven, de helft daarvan terugvloeit naar de werkgever en de helft alsnog als een soort bonus aan de werknemer wordt betaald. Werkgever en werknemer hebben zodoende beide een prikkel zom snel mogelijk in ander werk te voorzien. Raming: 100 minder ww-uitgaven. De regeling wordt zodanig vorm gegeven dat stamrechtverzekeringen mogelijk blijven.		100				
Er komt een bankenheffing in combinatie met een financiële transactietax.			400			
totalen	30	130	450	1.515	0	0

2.10 Een sterke economie heeft een veilige samenleving nodig.

	investeringen	bezuinigingen	lastenverhoging bedrijf	lastenverlaging bedrijf	lastenverhoging burger	lastenverlaging burger
Er komen meer agenten en toezichhouders: 1000 voltijders. Aan de andere kant worden de 500 animalcops 'gewone' agenten. Dit verklaart de ombuiging van 50 mln. In totaal komen er dus circa 500 agenten bij.	90	50				
We dragen bij aan de beveiliging van joodse instellingen. Het is niet redelijk de hele kosten bij die kleine gemeenschap neer te leggen.	5					
Meer investeren in fraude-aanpak zorgt voor meer opbrengsten uit opsporing en ontnemingsacties.	100	100				
Strafzwaarte-af trek, anders omgaan met straffen: strafzwaarteaf trek: veroordeelden krijgen de keus tussen een kortere straf, met plicht tot verrichten van nuttige arbeid, of een langere straf zonder arbeid. De strafzwaarte is in beide gevallen gelijk te achten. Verondersteld wordt bezuiniging op de kosten van opgelegde vrijheidsstraffen. Meer afdoening in het voortraject bespaart geld, evenals het opleggen van boetes ipv taakstraffen.		53				
De kosten van grenstoezicht worden doorberekend.		28				
uitgaven overig						
doorwerking op belastinginkomsten						10
doorwerking investeringen op gemeente- en provinciefonds	118					
doorwerking ombuigingen op gemeente- en provinciefonds		103				
totaal	313	334	0	0	0	10

Fractie ChristenUnie Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T : 070-3183057
F : 070-3183936
christenUnie@tweedekamer.nl